

Hodnocení
diplomové práce Marie Timoščukové
Trestný čin nebezpečného pronásledování podle § 354 trestního zákoníku

Téma recenzované diplomové práce je aktuální. Práce pojednává o fenoménu tzv. stalkingu, jehož trestněprávní postih požadovala delší dobu část odborné veřejnosti z řad kriminologů, psychologů a psychiatrů. Nakonec se tento fenomén stal novým trestným činem nebezpečného pronásledování podle § 354 tr. zákoníku z roku 2009, i když česká trestněprávní úprava kriminalizuje pouze nejzávažnější formy stalkingu, tedy nikoliv každý případ stalkingu je trestným činem, jak správně autorka v úvodu práce uvádí.

Autorka se zabývá jednak vymezením pojmu stalking a nejednotným chápáním jeho definice, odlišením od jiných protiprávních jednání, ale také osobností pachatele. Jak diplomantka uvádí, pachatelem mohou být i „normální lidé“, běžný příslušník populace, v podstatě jakákoliv osoba. Diplomová práce je zaměřena nejen trestněprávně, ale i procesně, protože autorka se zabývá i procesními otázkami, například možnostmi uložit stalkerovi předběžné opatření (§ 88a tr, řádu) nebo trestním stíháním pachatele se souhlasem poškozeného apod.

Osnova práce je správná a logická. Autorka se nejprve zabývá problematikou stalkingu z psychologického pohledu, dále vymezuje znaky trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 544 tr. zák., rozebírá možnosti souběhu s jinými trestnými činy a nakonec popisuje procesní kontext trestního stíhání za uvedený trestný čin. V závěru upozorňuje na problematické aspekty české právní úpravy.

K obsahu práce mám následující připomínky: V seznamu použité literatury jsou uvedeny i internetové zdroje, u kterých však chybí datum zobrazení.

V závěru se diplomantka zabývá problematickými místy české právní úpravy, ke kterým řadí určení, kdy jde vůbec o trestný čin, dlouhodobost pronásledování a nakonec vyvolání důvodné obavy o život a zdraví.

Nedostatků platné právní úpravy je ovšem více, než autorka uvádí. Náleží k nim například formulace „vytrvale...jiného kontaktuje“ [§ 354 odst. 1 písm. c) tr. zák.] nebo taxativní výčet jednání v ustanovení § 354 tr. zák., když je velmi obtížné taxativně vypočítat všechna možná chování stalkera, která mohou zahrnovat různé aktivity, počínaje zasíláním dopisů, přes zanechání mrtvých zvířat na čelním skle automobilu a konče třeba zasláním pěti set nůžek

oběti. Taxativním výčtem jednání v ustanovení § 354 tr. zák. je podle mého názoru česká právní úprava nepraktická.

Diplomová práce Marie Timoščukové splňuje požadavky na její ústní obhajobu. Autorka prokázala schopnost vytvořit odborný text na zadané téma.

Otázka k obhajobě: nedostatky trestněprávní úpravy stalkingu v trestním zákoníku.

Hodnocení: velmi dobře

V Praze 10. 1. 2017

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,